

TALLINNA POLÜTEHNIIK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄALEKANDJA

Nr. 17 (1021)

Reede, 22. mai 1981

XXXIII aastaköök

ARVESTUSTE JA EKSAAMITE AEG

Veebruaris, pärast talvise eksamisessiooni tulemuste teatavaks tegemist selgus kurb tõsiasi: automaatikateaduskond oli langenud õppekuvetele instituudi päevaste teaduskondade hulgas viimaseks. Sama koht tuli teaduskonnal vastu võtta ka 1980. aasta üleinstituudilise sotsialistliku võistluse kokkuvõtte tegemisel. Paar kuud hiljem sai teatavaks olümpiaadi «Üliõpilane ja teaduslik-tehniline progress» kokkuvõte. Siit rõõmusõnum: meie teaduskond oli tulnud olümpiaadi võitjaks lausa kahestamisaastase edumaaga.

Õppekuvete viimane võidab olümpiaadihõltsuse? Mitte spordis, vaid teadmiste jõuproovis! Kas annab see alust lootale, et tuleme esimeseks ka algaval kevadisel eksamisessioonil? Kas võib uskuda, et oleme mõne kuuga madalseisust välja saanud?

Paraku ei. Olümpiaadivõit näitab vaid seda, et automaatikateaduskonnal on potentsiaali. Madal õppekuvete aga viitab sellele, et potentsiaal meie põhitegevuses ei realiseeru.

Mis siis vajaka jääb? Teaduskonna mentaliteedi võib lühidalt kokku võtta nii: teen kõik, mis vaja, rohkemat ärge nõudke. Väga hea, kui vaid poleks ühte «aga»: seda, mis vaja, kiputakse liiga tihti määrata ainuiskuliselt, omavahel tavalisest seisukohtadest lähtudes, väevumata neid kooskõlla viima teaduskonna, instituudi ja kogu maa ühise ülesannete ja eilsete kogemustega. Enesekindlat «mina tean, mida teen» suhtumist on tunda

KAS AINULT AUTOMAATIKATEADUSKONNA PROBLEEMID?

paljudes vanemate kursuste üliõpilastes ja vahel ka õppejõudude ning teadustajate pool. Kõik esimesel kursusel see suhtumine üliõpilastes alles kujuneb, kuidugi niivõrd, kui võrd selleks eeskuju antakse või seda võtta ei osata.

Tajun, et nii mõnigi meie teaduskonna õppejõud võib pidada eelnevaid ridu liiga teravaks süüdistuseks. Enne protestiavaldust aga soovitaks siiski huvi tunda, kui suured oled meie õppejõudude esinduse maidemonstratsioonil, maiaaktusel aulas ja mõnel muul hiljutisel ühisüritusel.

Mentaliteet avaldab vahetut mõju distsipliinile, millel on õige mitu aspekti. Vihje õppejõudude vähesel distsiplineeritusele ühiskondlike ürituste, läbiviimisel sisaldub juba celmises lõigus. Kuidugi, kõige tähtsam on õppedistsipliin. Paraku aga ainult sellest ei piisa, olu nõuab enam. Õppedistsipliini parendamine on võimalik ainult siis, kui tõstame oma distsiplineeritust kõikides tahkudes. Ühiskondlikud üritused on võimalik vahendeid tervikliku, ühisrindena töötava kollektiivi loomisel. Vastasel korral võib kollektiivi asemel kujuneda killustatud grupp, kus üks ei tunne teist, kus iga «mina» on õige mees ja õigel teel ning kõik «nemad» pole suuremad asjad.

Midagi sellist on ka praeguses tööstuselektroonika eriala õpperühmas LE-42, kus tänaseks on alles 14 üliõpilast. Neist

4 hea ja väga hea õppekuvetega, üks suunatakse peatselt õpinguid jätkama SDV-sse. Kuid kollektiivi selles rühmas ei ole. Talvise sessiooni õppekuvetega oli vaid 50%. Olukord ei ole paranenud tänaseni. Üksainus näide: 12. mail ilmus kõrgema matemaatika kontrolltööle sellest rühmast ainult 5 üliõpilast.

Hoopis teine on pilt automaatika ja telemehaanika eriala õpperühmas LA-41. Rühma tee instituudis algas samuti raskelt. Konkursi ei olnud, rühma pandi kokku põhiliselt teistele erialadele soovintest. Oled väljalangemised, eli raskusi eksamitega. Kuid talvise sessi õppekuvetega ulatus 86% -ni, s. o. tunduvalt üle teaduskonna II kursuse keskmise (74%). Mainitud kontrolltööle kõrgemas matemaatikas ilmus selle rühma 20-st üliõpilasest 19. Rühmas on tugev kollektiiv, rühmavanem Aarne Solba selle tõeline ja tunnustatud juht. Seejuures, pangem tähele, et tule head õpetulemused talve sugugi mitte kergelt, vaid nõuavad tõsist tööd. Kui ilmneb, et keegi rühmas soovib looderdada, kutsub kollektiiv ta korrale. Jõudu selleks jääb ja rühmavanemgi ei jäta enda kui ametliku juhi õigusi kasutamata. Ainult sellise, n.-õ. sisemise murrangu teel võime saavutada senisest paremaid tulemusi õppimises. Olgu see otseseks näpunäiteks meie rühmajuhendajatele ja komsomolibüroole. Peame õppima leidma õigeid

kandidaate rühmakolmikusse värskelt immatrikuleeritud ja üksieist veel mitte tundvate tudengite hulgast. Peame tahtma neid leida! Tegutseda tuleb kiiresti ja eksimata, iga viga läheb kalliks maksma.

Kahjuks kipub komsomolibüroo siin üles näitama liigset tagasihoidlikkust. Ka rühmajuhendajate kuuleme mõnikord vastuväiteid, et nad ei saavutaki õpperühma tunda, kuna neil pole esimese kursusega õppetööd. Sageli püütakse kohustused täielikult üle anda rühmajuhendaja abile. Seda aga ei saa tõlgendada teisiti kui hoolimatust õpperühma kollektiivi kujundamise vastu. Juhendaja teab, mis ootab üliõpilasi ees. Abi on aga ajutine tugi rühmajuhendajale esimesel õppeaastal. Õpperühma tundmaõppimine ei piirdu ega tehigi juhendajale piirduda ainult rühma õppetöö jälgimisega, seda eriti esimese kursuse alguses!

Kuidugi, rühmakolmiku valik esimese semestri esimeste päevade jaoks on väga keerukas just seepärast, et seda tuleb teha väga lühikese ajaga. Mõeldalaks võimalus on isegi paratamatu. Seepärast tuleb õpperühmades ette aktiivi vahetust. Kuid kui seda tehakse mitu korda, tähendab see juhendamise täielikku praaki, ilma oskamatust oma õpperühma tunda õppida.

I kursuse aktiivi valikut aitaks tunduvalt kergendada nende saatmine saagikoristus-

töödele põllumajandusse kasvõi paariks nädalaks enne tavaliku õppetöö algust. Loomulikult koos rühmajuhendajaga. Ühises töös ilmneksid iseloomud paremini kui loengutel, rühmajuhendaja võitaks kollektiivi tekkimisest vahetult osa. Kahjuks aga ei näe meie õppeplaanid ega muud direktiivdokumendid ette sissejuhatavat kolhoositoet. Peame hakkama saama instituudi seinte vahel.

Aktiivi valik on sissejuhatajateks aktiivi kasvatamiseks. Õppustest ja seminarlaagritest ei piisa. Iga päev on vaja tunda anda rühmajuhendaja suunavat käti ja tema nõudlikkust. Võiks öelda, et rühmakolmikule tuleb võtta individuaalõppeplaanid. Pärast lõpetamist öeldakse selle eest juhendajale südamest aitäh.

Kas oleme selleks kõik teinud? Vaevalt küll. Tundub, et pärast õpperühma aktiivi valimist keskendume niisuguse in-nuga õppedistsipliini rikkujate ja õppevõlglaste «töölemisele», et unustame muud võimalused ja reservid nende korralekutsu-miseks ja üldse nende arvu vähendamiseks. Miks me näiteks ei otsi kontakti tudengite vanematega? Ma ei mõtle siin kodudes käimist — peale kontakti võimist tulevad vanemad ise heameelega TPI-sse. Kas tõesti telefonikõne või kirja kirjutamine on nii suur töö võrreldes individuaalse vestlusega põhjusetult puudunud üliõpilasega?

Dekaan
dots. ULJAS TAMM

(Edasi järgmises TP-s)

VÕISTLUSTÖÖDE KONKURSS NLKP AJALOOS

Uurimuslikud tööd.

1. preemia — tuusik:
Raivo Pormeister (ET-42). «Saksa okupatsioonist Eesti Tõrerahva Kommuunini Võrumaal». Juhendaja v.-õp. U. Rukki.

2. preemia 25 rubla:
Katriin Moisa, Lils Oll, Meeli Kreegipuu (TI-41). «TPI talduse ajaloo». Juhendaja dots. A. Sunila.
Sven Jürgenson, Margus Kull (TI-21). «NLKP XXVI kongress rahva toduainetega varustamisest XI viis-aastakul». Juhendaja prof. P. Larin.

3. preemia 15 rubla:
Sirje Simmo (EE-22). «Pärnu noorte tegevus ajavahemikul 1919—1941». Juhendaja dots. H. Tildo.
Larissa Korahljova, Svetlana Smirnova (TR-47). «Linna Šeflus külas arenenud sotsialismi tingimustes». Juhendaja dots. J. Madis.

Rael Songi (TR-21). «EKP põllumajanduse ümberkujundamise eesotsas aastail 1944—1950». Juhendaja prof. P. Larin.

Rektori käskkirjas märgiti ära 22 tööd.

Referatilisvõid tööd.

1. preemia 20 rubla:
Reet Lensmann (TI-21). «V. I. Lenin proletariaadi diktatuurist ja sotsialistlikust demokraatiast». Juhendaja prof. P. Larin.

Raivo Suuts (TP-41). «Nõukogude armee vabastuslik missioon Euroopa ja Aasia maades 1944—1945». Juhendaja dots. A. Sunila.

2. preemia 15 rubla:
Dina Grigors (KA-21). «NSV Lihdu välispoliitika ja suhted Afganistani DV-ga». Juhendaja prof. P. Larin.

Margit Kangro (TL-41). «V. I. Lenin sotsialistliku revolutsiooni objektivistest ja subjektivistest tingimustest». Juhendaja dots. A. Sunila.

Järgneb 4. lk.

Teaduskonna komsomolibüroo vaagis lõppeva õppeaasta tegevusi. Noor juhtkond (aktiivsemad liikmed I—II kursusel) hindas end kriitiliselt (rahuldavaga).

Mida on tulevasel ehitajal meenutada? Meelelahutuslikult õnnestus teaduskonna tekiõhtu (ehitustudengi kõnepruugis keeluõhtu), suuremat tähelepanu tuleb korraldajatel edaspidi pöörata ürituse sisulisele küljele, rõhutada nooruslikkust ja tudenglikkust.

Aktiivselt osaleti juba neljandat aastat peetavas mälumängus. Kolmekümnest alustanud võistkonnast võttis Glehni lossis istet 8 korda viis mälugiganti, kes kõik peale õppejõudude olid läbinud neli eelvooru. Konkurents! Tore, et finaalis võistlesid ka EE-102

24. aprillil toimus Tartus olümpiaadi «Üliõpilane ja teaduslik-tehniline progress» vabariiklik voor matemaatikas üld- ja eriainaena. Eriaine voorust võtsid osa TRÜ ja TPEd võistkonnad, jõuproovist üldaines TRÜ, TPI, TPEd ja ERKI. Võisteldi ülesannete lahendamises. Ülesanded olid koostatud nii, et nende lahendamine vajas esimesel kursusel läbivõetud materjali (s. o. matemaatilise analüüsi, algebra ja analüütilise geomeetria) ning elementaar-matemaatika tundmist. Eri-

EHITAJATE TÖÖMAILT

kanged mehed. Nemad viisidki 1977. aastal mälumängu mõtte esmakordselt ellu. Küsijana-vastajana, punktipanijana ja sekretärina tegutses allakirjutatu. 25 küsimust käsitles elu-olu lähemas ja kaugemas ümbruses. Peamiselt soovis žürii teada fakte ja kommentaare meie kodumaast, ka TPI-st. Kui naabritest oli ühteist kuulnud, siis oma maja uudiseid ei soovitud avaldada. Kahju. Üritusega jäädi igati rahule. Lõppjärjestus selgus pärast viit lisa-küsimust, sest õppejõud tahtsid kõige suuremat terti oma võistkonna laule jätta.

Selle aasta parimad:

I EE-61 (II võistkond), II — õppejõud, III — EE-61 (I) IV — EE-61.

Üksmeelselt osaleti 1. mai demonstratsioonil, tähistati rahvapäevalist naistepäeva, laupäevakul ehitati linnahalli. Lõpetatakse ÜPP arvestuse läbiviimist. TPI sporditabelis oleme kolmandad. Kui siia lisada, et kõik maksud said tähtaegselt tasutud ja eelmiseks maleva-suveks valmistati EÜE-s ette 38% kõigist meistritest, siis võib ehitajate aktiivsusega rahule jääda.

Tulevikuprobleeme arutades leidis büroo, et palju enam on

vaja originaalseid, kogu teaduskonda ühendavaid üritusi. Otsustati, et sügisel valitav büroo koosnegu enamuses I—II kursuse tudengitest. Tavaliselt ei jätku noortel kogemust, vanematel aga kohusetunnet ülesannete täitmiseks. (Meie teaduskonnas vähemalt). Loodame, et nooruse sürtakuse ja vanemate kogemuse sümbioos annab paremaid tulemusi.

Mõned tublimad meie büroost:

SIRJE SIMMO, TONU EN-NEMUIST (EE-22); URMAS UIBOLEHT, MADIS MUTSO (EE-43); ANDRES KOGEE, URMAS MÄGI (EE-41), meie sekretär ENN VAHER (EE-61). Joondume nende järgi!

RIIVO TOOM

JÕUPROOV MATEMATIKAS

nevalt varasemast lahendasid nii eriaine kui ka üldaine voorust osavõtjad tänava sama ülesandeid. Paljudele käisid üle jõu tõestusülesanded, mis tugin-sid teadmiste matemaatilise-geomeetria ja algebrast. Lahendusoskust hindasid TRÜ õppejõud H. Türrpu, A. Parring,

V. Fljaišer, E. Abel, K. Kaarli ja M. Abel, TPEd õppejõud P. Normak ja EPA õppejõud H. Espenberg.

Eriaine vooru võitis TRÜ võistkond (M. Levin, U. Nummert, I. Kukk, T. Leib, K. Kullmann) 378 punktiga TPEd ees, kes kogus 269 punkti. Individuaalarvestuses osutusid pari-

maks TRÜ matemaatikateaduskonna teise kursuse üliõpilased Mark Levin 97 ja Uve Nummert 80 punktiga ning esma-kursuslased Ilar Kukk 73 ja Toomas Leib 69 punktiga.

Üldaine vooru võitis TPI võistkond (P. Ellervec, A. Parts, T. Trump, T. Aava ja A. Viskvarka) 275 punktiga, jättes 273 punktiga teiseks TRÜ. Järgnesid EPA 217, TPEd 209 ning ERKI 133 punktiga. Individuaalarvestuses tuli võitjaks vabariiklikel ja üleliidulistel kooli-

Järgneb 3. lk.

UUES MAJAS MARJA TÄNAVAS

* Veebruar 1981. TTMTK «Standard» direktor Roland Ilves annab rektor akad. B. Tammele üle võtme pealdisega «9. 02. 1981 kell 10.00».

SVEN ARBETI foto.

Avaratest akendest ulatub silm Stroomi randa ja Rocca al Mareni, varakevadine päike teeb merevee tõeliselt akvamaariinseks ja peibutab pilku taas aknakaasi taha... Üldmulje sellest, mis siitapoole aknakaasest jääb, on nii meeldiv, et ajendab vägisi tegema sentimentalseid ja pateetilist sissejuhatust, mis loo endaga kuidagi kokku ei sobi. Lugu peab saama asjalik, teabeline, sest puidutöötlemise erialast on meie lehes minimaalselt juttu olnud vaatamata sellele, et nüüsga kateeder on TPI-s olemas 1979. aastast. Nüüd lõpuks oleme siin kutsunud külalised, sest puidutöötlemise eriala, mida näidatakse peale akvamaariinse mere tervelt kaks oma korrust — 7. ja 8. — mööblikoondise «Standard» uues üheksakorruselises majas Marja tänavas.

Valged auditoriumid, laborid, dušiga riietusruumid, võimalus välja ehitada puhke-

toad... Laborites seadmed, mis erialasse pühendamatuile oma jõudeoleku vähe ütlevad, teised, mis spetsialistide käe all osutuvad ülimalt näitlikeks (giljotiinile sarnanev pendel lõhub puidust katsekeha hoo- bilt pooleks!), ja mitmed õppevahendid, mille halb tundmine näib lihtsalt isikliku intelligent- si puudumisena. Puiduteaduse laboris näiteks, kus allakirjutatu- nul ei õnnestu ära tunda tükki õunapuud, lohutab kateedri ju- hataja Tiit Kapsi ütlemine, et ega puidu määramine kõigil KM tudengeilgi kohe libedalt lähe. Tudengil olevat tihtipeale tunne nagu anekdoodist pärit õppejõul, kelle juurde eksamil- minnes tudeng jala ukse va- helt sisse pistnud ja palunud end selle järgi ära tunda...

Ekspursioon kateedri uutes ruumides, osalt «Standardi» muretsetud sisseade ja dis- sain toovad keelele mitu küsi- must. Kateedri juhataja Tiit Kapsi selgitustega kergitame

katet puidutöötlemise tehnoloogia eriala nelja-aastaselt aja- loolt.

Kümnekond aastat tagasi hakkas meie vabariigi puidu- tööstuses tõsiselt tunda andma puudus kõrgharidusega spetsialistidest. Eestis polnud neid koolitatud ja ka suunamine Läti Põllumajanduse Akadeemiasse Jelgavas oli lõpetatud. Olukord oli nii hull, et 1977. aastal kohustuti kahe ministri (kõrg- ja keskerihariduse ning metsa- ja puidutööstuse) ühise käskkirjaga TPI-d ja «Standardit» puiduspetsialistide koo- litamine enda mureks võtma. Kuidas «Standard» algusest peale kohustusse suhtus, sellest annavad vist küll kõige selge- mat tunnistust puidutöötlemise kateedri üsja saanud uued ruu- mid. TPI omalt poolt on püü- nud samuti anda maksimumi, eelkõige tagades õpetatavate teoreetiliste teadmiste kõrge ta- seme.

Eriala tuli neli aastat tagasi luua päris algusest, siiski kind- la otsustusega, et baasi peab andma keemiateaduskond, täp- semalt põlevkivikeemia ja -sün- teesi probleemlabor, sest on ju puidutehnoloogias vaieldama- tult vajalik polümeeride hea tundmine. Kateedri õpetaja- kond on praegu neljaliikme- line: juhataja dots. Tiit Kaps, dots. Rein Reiska, vanemõpe- taja Aadu Sillajõe ja vanem- õpetaja Märt Riistop, kes praegu ka Minskis kaugõppeaspi- rant. Kateedris tehakse ergast õppe-metoodilist tööd, palju on vaja nuputada ja endal välja töötada, sest eeskujusid ju lähedalt võtta pole. KM erialale on iseloomulik õppeaega läviv ekskursiooniprogramm, mille kestel tutvutakse mööblikom- binaatide ja puidutöötlemisette- võtetega Tallinnas, Valgas, Võ- rus, Narvas, Püüsis, ka Viljan- dis ja Leningradis (ekskursioo- nide materiaalse külje on prak- tiliselt enda kanda võtnud Met- sa- ja Puidutööstuse Ministeer- ium).

Tudengitega ollakse kateedris üldjoontes rahul, kui mitte ar- vestada mõningaid «KM-ikate erijooni». Eelpool kirjeldatud situatsioonist johtuvalt (ette- võtete siiras huvitatus kaad-

▲ Kateedri juhataja dots. TIIT KAPS: «Oleme oma eriala tudengi- tega üldiselt rahul.»

ALAR MÄE (TE-21) foto.

rist!) on erialal väga palju et- tevõtete stipendiaate. See tä- hendab, et stipendium on ta- gatud ka keskmise edasijõud- mise korral ning ajendab laise- maid natuure vaevaliselt kol- medele venitama. Tuleb ette lausa naljakaidki seiku. Hilja- aegu käinud paar tütarlast ka- teedrijuhatajat jumalakeeli pa- lumas, et neid suveks mitte Valga praktikale ei saadetaks, sest seal — oh taevas! — võib kultuuriliselt kärbuda (!) Üldi- selt aga ollakse tublid, eriala on populaarne, õppureist 65% meessoost (ja see protsent ei tohiks õppejõudude arvates mingil juhul langeda!) Üks tub- limatest on Urmas Jätma nel- jandalt kursusel — naise mees ja lapse isa, aga jõuab koolis kõike mis vaja ja rohkemgi, on Lenini-nimelise stipendiumi saa- ja.

Kateedri õppejõud on nõuks võtnud oma kõigile tudengeile algusest peale luua ettekujut- tust tootmisharu reaalelust. KM eriala lõpetanu esimene töö- koht on reeglina meistriamet — tsehhi kesk kõige tootmisemat elu, millega kaasneb suur vas- tutus plaani täitmise ja inimes- te juhtimise eest. See on tõsi- ne töö ja sellega saab õppimis- ajal harjutada vaid külma ja kuum vaheldummeetodil. Mee-

tod seisneb selles et kateedri koosseisuliste õppejõudude kõr- val on loenguid pidama kaasa- tud ka võimalikult palju toot- misharu spetsialiste, näiteks «Standardi» direktor R. Ilves, ENSV Metsa- ja Puidutööstuse Ministeeriumi KTB juhataja P. Maran ja mitmed teised. Igal aastal kohtub KM tuden- gitega metsa- ja puidutööstuse minister V. Tšernõšov. Tunni- tasulise õppejõuna töötab näi- teks «Standardi» disainer H. Kongi, kes õpetab kunstilise konstrueerimise aluseid. Ja muidugi kõiki kursusi läviv asjalik, tõsine, elulisi oskusi pakkuv praktika nii meie va- bariigi ettevõtetes kui naabrite juures.

On selge, et tõsisemaid kok- kuvõtteid puidutöötlemise eri- ala õpetamisest meie instituud- is võib teha siis, kui esimesed lõpetanud on jõudnud end mööblitööstuses näidata. Prae- gu aga annab töösü ja -rõõmu juurde teadmised, et sind, noort puiduspetsialisti, tööstu- ses tõesti väga vajatakse. See vajadus, olgugi või kaudselt, annab end tunda ka Marja tä- nava hoolega sisustatud uut- eruumides.

HILLE KARM

Novembris ja detsembris pi- das iga teaduskond taidleja- majas oma puhkeõhtu, mille programmis võis näha tudengi- taidlust — see oli tänavuse taidluskonkursi I voor. Tuleta- gem meelde, et esimeseks tuli keemiateaduskond, napilt tei- seks jäi mehaanika. Majandus on alati tubli olnud, sel aastal kolmas koht.

II vooru järel esinejaid ei reastatud, sealt läks parimate tee edasi vabariiklikule, s. o. kõrgkoolide vahelisele taidlus- konkursile.

Aulas 28. märtsil peetud TPI taidluse lõppkontserdil, mida samal ajal jälgis vabariiklik žürii, tuli esitamisele 16 numb- rit. Kontsert kestis 3,5 tundi. Kes ära nägi, ei kahetse, kui- gi aula oli pooltühhi. Sellepeale võiks küsida — kui pole lossi ja grand pop orkestrit, kas siis tudengitaidlus tudengit ei hu- vita? Nii see on, sest meenuta- gem suurt murdmist hilissügi- sesel lossiesisel.

Programm oli tihe ja mitme- külgne. Asjatundjad ütlesid, et vähe oli sõnakunsti ja üldse polnud tantsu, kuid ise ju I voorus nägime — oli nii üht kui teist. Vabandatavaid mitte- ilmumise põhjusi žürii aga ar- vesse ei võtnud. 16-st said lau-

NELJAS KOHT ON NADI KÜLL, AGA...

reaadiks 9: meeskoor, naiskoor, «Kuljus», puhkpilliorkester, «Heia», solist Ain Orav, ning metsikust taidlusest automaati- kute «akadeemiline meeskvar- tett (mis «Noorte Hääle» and- metel kujunes 18. aprilli lõpp- kontserdil «õhtu naelaks»), kee-

miateaduskonna ansambel «Po- co» ja ehituse esmakursulaste paroodiaansambel «Märtsitäh- hed». Ära märgiti «Simman», teatriklubi ja kammerkoor. Oli- gi kõik, mis suurest sügise taid- lusmaratonist sõelale jäi — faktiliselt ainult «Poco», «Sim-

man» ja «Märtsitähed» (kvar- tett osales m. a. taidluskonkur- sil), mis vabariikliku žürii sil- mis armu leidsid.

Taidlusjutu lõpetuseks veel mõned kommentaarid. Tänu sellele, et I voor oli tänavu teistmoodi — lossiõhtutena —

suurenes osavõtjate arv järsult: m. a. 115-lt praeguse 220-ni. Kvantiteedi suurenemisega aga kohest kvaliteedi tõusu ei järe- nenud, mida ei saa nõudagi.

Osavõtt II voorust oli leige, juurdetuliidid oli üksikuid, va- nu kavu ei viimistletud.

Kogu TPI taidlusele on ise- loomulik akadeemilise taidluse kõrge tase ühelt poolt ja ilma juhendamiseta taidlemise suht- lisele madal tase teiselt poolt. Siit mõte — pärast teist vooru tuleb leida juhendaja(d), kes edasipärasemud kavadega tõsiselt tegelema hakkaksid. Niisiis peaks klubil olema (või tekkima) ringijuhitide tagavara. (Vrdl. näit. TRÜ-ga: mitmed naisvõimlemisrühmad, liikumis- rühmad — kõik tegutsevad statsionaarse juhendamise all.)

Mis meil veel halb on? Prob- leemiks on aula (valgustus, aulaguse auditoriumi pidev koormatus), majasisese konkur- si žürii ebastabiilsus, ühiskond- like organisatsioonide vähene huvitatus, punktiarvestussüste- mi puudulikkus (eriti II voo- rus), õpperühma kultuuriorgani- saatorite passiivsus. Ja lõpuks taidleja stimuleerimine: pari- mad said lõppkontserdil diplo- mi. Kas selle nimel peab tu- deng aasta läbi harjutama, esi- nema, võistlema? Preemiaeks- kursioonile pääsejaid on ju üli- napilt.

TPI-s on traditsioon (kas raudne?), et üliõpilaste vaba taidlus käib juhendamiseta. Tu- deng tuleb lihtsalt lavale ja üt- leb, räägib, laulab — sellest mis südamele. Või tantsib, pa- rodeerib, mängib, kui loomu- pärast annet, tahtmist, julgust ja oskust jätkub. Juhtub seda- gi, et lavale satub neid, kel

Järgneb 3. lk.

● Mängib meie puhkpilliorkester, üliõpilaste vabariikliku taidluskonkursi laureaat.

DMITRI PRANTSU foto.

JÕUPROOV MATEMAATIKAS

Algus 1. lk.

noorte täppisteaduste olümpiaadidel korduvalt edukalt esinenud praegune TRÜ füüsikaosakonna esimese kursuse üliõpilane **Olaf Kuningas** 98 punktiga. Talle järgnesid TPI teise kursuse automaatikaüliõpilane **Peeter Ellervee** 66 punktiga ja abitudud **Aldur Parts** 65 punktiga. Neljanda koha sai TPedI üliõpilane **Tiit Tera** 57 punktiga, viiendat-kuuendat kohta jagasid TPI üliõpilane **Tommas Piibe** 54 punktiga, seitsmendaks tuli **Vladimir Zolotar** EPA-st 45 punktiga.

Jõuproov matemaatikas täitis igati oma eesmärgi. Onnitleme võitjaid ja soovime edu edaspidiseks.

TRÜ matemaatilise analüüsi kateedri dotsent M. ABEL

Algus 2. lk.

rohkem tahet kui taset — kuid ei saa ju sedagi algatust, tudengi enda initsiatiivi täiesti maha suruda. Ei saa ju igatõele öelda — sa ei kõlba, sa ei sobi, ei lähe läbi? ... Ja teiselt poolt — sundtaidlust me ka forsseerida ei taha. Tudengitaidluse puhul rangeid ettekirjutusi teha ei ole mõtet — sellest põhimõttest on meie üliõpilasklubi ikka kinni pidanud. Kindlad plaanid, juhtimine, juhendamine — kas see ikka on veel tõeline vaba tudengitaidlus? Vaieldav. Kui jaa, siis tuleb hakata klubil oma põhimõtteid ja TPI žüriil oma hindamiskriteeriume muutma.

Veel. Laupäeva, 18. aprilli vabariiklik lõppkontsert J. Tombi nimelises Kultuuripalees oli peaaegu pörandaalune üritus — paljud kuulsid sellest alles pärast toimumist. Asjastuvitatu-tele ei saadetud teateid, kutsetest rääkimata. Üleüldse ei liikunud piisavalt eelnevat informatsiooni. Organiseerijad — meie ministeerium, komsomoli keskkomitee, haridusala töeta-

NELJAS KOHT ON NADI KÜLL, AGA...

jate ametiühingu vabariiklik komitee — võiksid sellele heale ja huvitava üritusele rohkem reklaami teha. Ja žüriis võiks olla ka üliõpilasi — kes muu üliõpilase võimeid ikka paremini tunneb kui tema ise.

Tavakohaselt põhjendab žürii oma arvamusi ja tutvustab hindamiskriteeriume ka hinnatavatele. Sedapuhku aga on nii üliõpilasklubi kui instituudi juhtkond ilma jäetud meeldivast võimalusest kuulda argumenteeritud seisukohti TPI vabataidluse madalseisust. Samuti jäi arusaamatuks, miks EPA 7 esiletõstatud kaalusid üles TPI 9, ning mismoodi 10 (TPedI tulemus) ja 7 pandi omavahel võrduma, s. t. EPA ja TPedI jagasid II—III kohta. Kuna TPI-koolis armastatakse aritmeetikat, siis TPedI 10 ja TPI

9 on omavahel küllalt lähedased, jagamaks II—III kohta. Aga see autoriteetne žürii!... (Teadmiseks lugejale, kes veel ei tea — esikoht kuulus TRÜ-le 16 laureaadinimetusega.)

Lõpuks lühiintervjuu TPI kasvatusosakonna juhataja **Laine Hansalaga**, kes mõni aasta tagasi a/ü komitee esimehena ise tudengitaidluse organiseerimises aktiivselt osales:

«Vaatasin tänavuse II voo kontserte aulas ja olin meeldivalt üllatatud. Nägin toredat, vaimukat, sisukat üliõpilastaidlust. Nii head pilti varasemat aastast ei mäleta. See oli kõige parem, mida TPI-s üldse näinud olen. Mitte et iga number olnuks maksimaalselt õnnestunud, vaid üldmulje jäi hea. Võis tajuda tudengi enda tegemisrõõmu ja väljenda-

mislusti, mis ongi ju kõige olulisem! Kui kõrged žüriid ei jäänud meie kavaga rahule, siis ilmselt olid hindamiskriteeriumid niisugused, mis TPI üliõpilastaidlejatele kasuks ei tulnud. Siin ju pole tegu spordiga, kus sentimeetrid ja sekundid ise enda eest kõnelevad. Kui me nelja arvestatava kõrgkooli hulgas (v. a. TRK, ERKI) viimaseks jääme, siis lohutuseks olgu öeldud, et TPI varemtoimunud konkurssidega võrreldes oli tänavune kõige õnnestunum. Iga teaduskond tuli välja ju parimaga, mis tal oli.»

Eelmisel vabariiklikul konkursil 1977. a. oli TPI taas neljas; 1975. a. aga jagasime TRÜ-ga esikohta.

Kokkuvõtte tegi URMI REINDE

VIIS TARTU PÄEVA ehk SÕPRUS ROCKFESTIVALI RAAMES

TOOMAS RIHVK, EE-62

Algus eelraises TP-s.

TULEVIKUMÕTTED

Kui lõppkontsert otsa sai, istusid muusikamehed «Vanemuise» teatri pressisaalis ja vaagisid festivaliprobleeme. 1979. aasta RSP kontsertprogrammist on välja kasvanud eesti rockmuusika esindusfestival. Mastaabid on tohutult suurenenud — alustati 8 ansambliga, m. a. osales 14 ja tänavu koguni 21 muusikagrüppi. Kahjuks on aga Tartu võimalused piiratud. Ainuüksi kutsutud külalisi oli mitusada: 191 esinejat, 66 ajakirjanikku, 40 külast. Lahtiseks jäid järgmise festivali läbiviimise aeg, koht ja vorm, kuid üks soov oli kindel ja üksmeelne — aasta pärast kohtume. Kui mitte Tartus, siis võib-olla Viljandis, Tam-salus või isegi Tallinnas. Selge on ka see, et festivalid hakkavad rahvaste sõpruse päevadest välja kasvama. Ilmselt tuleb sellisel tasemel rockmuusikat RSP-st lahus hoida. Mõtted liiguvad, otsingud jätkuvad!

P. S. — festivali korraldamise eesotsas seisis REIN LANG.

MOSAIGIKILDE

Käigu pealt intervjuu TRÜ rektori prof. A. Koobiga. Milline peaks olema tänapäeva tudeng, mis tal puudub täielikust küpsusest, mida tuleks muuta? «Praeguses õppesüsteemis peitub vastuolu. Suurem initsiatiiv võetakse tudengilt ära. Üliõpilane on liiga passiivne, ta on peaaegu kõrvalseisja. Tuleks reorganiseerida spetsialistide koolitamise tehnoloogilist protsessi, nii et tudeng ise oleks aktiivne osaleja ja vastutaja oma töö tulemuste eest. Üliõpilasel on seni tarbijalik mentaliteet. Muuta tuleks loengute süsteemi — vaja on probleemloenguid. Praegu annavad õppejõud oma sõnade kaudu põhilise teadmise. Tudeng peaks õppima nii, et tuleksid professionaalsus, kogemused, oskused. Peab tekkima seesmine veendumus, et mõningane eneseohverdamine tudengiaastatel on vajalik.»

TUDENGISHOW

Pidu EPA aulas erines teisest senipeetuisest. Nimelt esines kokkukogunenud üliõpilashordidele ERKI kurikuulus «Päratrü», kaasas uued ja vanad filmiprogrammid. Ükski saalisviibinu ei suutnud jääda üksikõikeks, kui linal jooksid tuntud «Kalkar», «Tšarli lähed Tallinna» ja «Neurasteeniku

hommikupoolik». Saal, mis normaalselt mahutab 400 inimest, pidi seekord rahumeeli taluma 800. «Päratrü» sound mõjus jõesti loomulikult ainult koos higilõhnaga ja räämas esinejatega — sellisena end ka pakuti.

Veelgi raskem olukord valitses raudteeklubis, kus normaalse 800 asemel mahtus sisse 2000 tudengit (info on õige, Eesti Raadio väitis sedasama). Pool tundi enne peo lõppu (tantsumaratonil mängis noorte neidude lemmik «Rock-Hotell») oli pileti hind ukse taga taas kümme rubla. Kes ütles, et tudeng elab peost suhu — tudeng elab peost pidusse! Kümme rubla selle eest, et kuulda armsaksaanud «Rock-Hotelli», näha sõprade-tuttavate-võõraste higit leemendavaid nägusid ja ise olla peomõllus, kargajate summas, osa saada sõpruspäevadest.

VEEL OLI

- * Sisult poliitiliste laulude festivali Raekoja ees;
- * Väliskommentaatorite vestlus. (Raul Mälk ja Juhan Hindov).
- * Filmiprogramm «Vanemuise» ringauditooriumis;
- * «Ellerheina» kammerkoori kontsert TRÜ aulas;
- * Teoreetiline konverents «NLKP välispoliitika ja internatsionaalne kasvatusöö kõrgkoolis»;
- * Tartu Akadeemilise Meeskoori kontsert Inglisillal;
- * Rütmooplastikaõhtu vanas kohvikus;
- * ERKI luulestuudio õhtu seal-samas;
- * Külalistele Tallinna päev; ja üldse muudki huvitavat.

SÕUA POEGA, JÕUA POEGA

TRÜ puhkpilliorkestri äratatud tudengid kogunesid Emajõe kaldapealsele, et «Fixi» helide

saatel kaasa elada Eesti kõrgkoolide esindajate ponnistustele veerajal. Eelmise aasta kurvad kogemused ei lubanud kellelgi keset jõge sõita (võis keerisesse sattuda), ja nii tilguti «Kau-nase»-äärse kalda all finiši poole. Võitis TPedI (Arvo Preimann, Urmas Mäemets), teiseks tuli EPA (Siim Sillamaa, Margus Müts), kolmandale auhinnaile kohale (kummalegi klaas piima) tuli meie esindus (Leho Alliksoo, Toomas Riikvik). IV ERKI (Andres Siim, Hannu Valdek), V EÜE (Jaak Tali, Olev Luha) ja VI TRÜ (Andrus Lauren, Veiko Lõhmus).

Kuna eelmise aasta võitja EÜE ei suutnud ja TRÜ ei võinud külalislahkusest võita ning ERKI-l puudusid kogemused, siis käis põhiline rebimine EPA ja TPI vahel. Olime vahepeal teised, kuid siis jäime kolmandaks... sest eelmisel aastal oli TPedI kolmas ja nüüd võitis. Seekord olime meie kolmandad ja järgmisel aastal võidame kindlasti meie.

Muuseas, pedakad olid ka ainukesed, kes kasutasid elukõik sportlasi (kehakultuur-lasi, tähendab). Järelikult oli nende võit enesestmõistetav.

PIPRATERA

On kahju (loe: imelik), et kõrgkoolide komsomollikomiteede vaheline kerge kitkumine ka rahvaste sõpruse päevadel maha ei rahunenud. Kui TPI-s tehti kõik tarvisminev tartlaste normikohaseks vastuvõtuks, siis ei saa kahjuks sedasama öelda TRÜ kohta. Tore oleks loota, et reaalteditunne hetkeemotsioonidest siiski võitu saab (tulevikus)!

(Lehe ilmumise ajaks selgus, et TRÜ komsomollikomitee ametlik vabandus on TPI-sse jõudnud ja siin arvesse võetud.)

TEGIJATE KAPSAAEDA

TRÜ komsomollikomitee ja interklubi (president Valdo Randpere) eestvõtmisel viidi läbi grandioosne sõpruspäevade programm.

Pahatihti tundus, et inimene kaob nende suurte tegemiste vahele ära. Ajutine aktiivsus (rüselamine, kaklus) pileтите müümisel näitab, et levitamised tuleb leida nutikam lahendus. Kuigi kokku külastas TRÜ X sõpruspäevade üritusi kuskil 10 tuhande inimese ringis, teeb see vaevalt 1 pileti tudengi kohta. Kui mõnedesse kohtadesse oli tung ülisuur (kontserdid, tantsushow), siis nii mõnegi ürituse ajal oli saal häbitavalt tühi (avamine — 40 inimest koos külalistega, teoreetiline konverents oma peotäie publikuga jmt.). Järelikult tuleks just nende ürituste läbiviimisele enam mõelda, et muuta need pidulikumaks, sisukamaks. Mõneti oli programm ka liiga koormatud — kõikjale jõuda oli igatahes võimatu. Nii see vist oligi mõeldud.

Oli mis oli, lumi maas ja ööd külmad, paljud külalised jäid tulemata, mõned apsud grand programmis — need olid kõigele vaatamata Eesti kõrgkoolide seni parimad sõpruspäevad.

KAKS LÕPUJUTTU

Esimene TRÜ komsomollikomitee sekretäri Andrus Laureniga.

RSP on siis selleks korraks läbi. Mida teeksid paremini, mis võiks olla teisiti?

«Kahjuks tuli suhteliselt vähe külalisi, kutsusime umbes 120.

Suur organiseerimistö on seljataga, enamik pisiküsimusi lahendati käigult. Suur tänu sõpruspäevade hingedele —

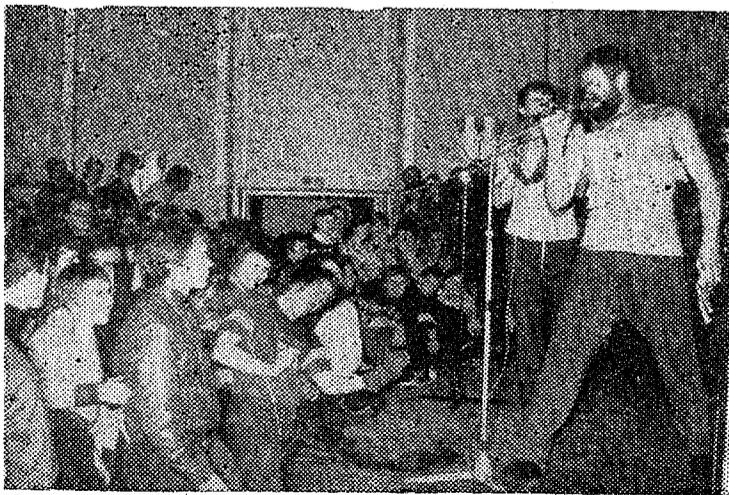
Rein Lang muusikafestivalil, Valev Plato organiseerimiskomitees, Indrek Ilomets valveteenistuses, Erki Berends pressi korraldamisel, Ülle Lepp majanduses. Au ja kiitus neile, nad tulid oma älesannetega suurepäraselt toime.

Järgmistel aastatel tuleks suurendada nn. tudengiürituste (laulukontserdid sildadel, sõuderegatt, poliitilise laulu kontsert-miting Raekoja platsil) osakaalu, sest vabas õhus võib ju osasaajaid olla piiramatult.»

Ja teine lõpuputt — isendaga.

Viis päeva tormamist ja nauditist on möödas. Jälle saab une rahulikult täis magada. Kus küll kõik sai käidud! Alates Tartu uuest raamatukogust ja lõpetades TRÜ rektori kabineti (tipikale mitte just igapäevane külastuskoht). Tungisin igale poole, mulle lubatud ja ka mitte ettenähtud üritustele (jätkem täpsustamata). Tundsin rõõmu Tartu-sõprade taasnägemisest ja uute tutvuste sõlmimisest — ungarlased, armeenlased jt. Võrreldes Tallinna, s. o. TPI sõpruspäevadega, olid mõõtnud suuresti erinevad, aga ilmselt olid erinevad ka eesmärgid ja taotlused. (Ei saa ju ka kõnealuseid linnu oma mastaapidele ja funktsioonidele võrrelda. TRÜ sõpruspäevad kõlavad kui Tartu sõpruspäevad, TPI sõpruspäevad jäävad ikka ainult instituudi ürituseks.)

Nägin sageli ka korraldajate köögipoolt, sain osa nende muutemisest ja rõõmustamisest. Hingasin sisse sõpruspäevade hingust ja mõistsin, et hea on olla tudeng. Üle olla igapäevamuredest, jagu saada õppeprobleemidest, osaleda tudengiüritustes, püüda mõista iseenast ja ümbritsevat — need jooned on omased meie tänasele kõrgkooliõppurile, homsele spetsialistile. Raul Mälk ütles, et tudeng on meie elu parim reklaam — elurõõmus, optimistlik, leidlik, abivalmis. Viis aastat möödunud kiirelt. Tudengielu leheküljed täituvad järjest uute märkidega. Pildil jääb midagi vajaka, kui puudub üksainuski pintsli tõmme. Valigem värve nii, et pilt oleks täiuslik!

▲ Vasakul: ERKI «Päratrü».

▲ Paremal: selle loo autor Raul Mälku piiramas.

ARVI KIVI fotod.

SUUR ŽÜRII LÕPETAS TEGUTSEMISE

TULEMUSED

TPI filmifestivali žürii on tõe poolest suur: sellesse kuuluvad klubi kõik 1123 liiget. Tegelikult on see arv mõistagi väiksem, sest auala mahutab vaid 800 inimest. 14. aprillil oli auala puupüsti täis — TPI IV filmifestival leidis piduliku lõpu.

Eesti filmikunstile andsid koos meie filmiklubiga oma hinnangu ENSV Kultuuriministeerium, Vabariiklik Kinokomitee, Televisiooni ja Raadiokomitee, ENSV Kinoliit, ELKNU Tallinna Linnakomitee ja ELKNU TPI Komitee. Festival algas juba septembrikuus, nüüd oodati võitjaid.

12 festivaliõhtul vaadati 36 filmi: 7 täispikka ja 29 lühifilmi. Igauht neist hindas 10-pallises süsteemis keskeltläbi 500 vaatajat. Hinnetesedelite andmed lasti arvutisse ning saadi igat filmi objektiivselt iseloomustav keskmine hinne.

Lõpuõhtul alustati 5 lühifilmi vaatamisega, mis said suurelt žüriilt kõrgeimad hinnad. Need olid Peep Puksi «Heerosed» edukatest eestlastest-sportlastest olümpial—80, multifilmidest Rein Raamatu «Suur Tõll» ja Elbert Tuganovi «Ohver», filmid Eesti looduskaitselaadest — Rein Marani «Matsalu linnurii» ja Mark Soosaare «Vilsandi, mu kodu». Nende filmide põhjal selgitatigi parim lühifilm.

Saabus pidulik hetk. Lavale läksid filmiklubi president Jüri Lamp ja asepresident Tiit Merisalu, festivali osalevaid organisatsioone žüriis esindavad liikmed. Prožektorikiirtes särasid kaks festivali peauhinna — «Suur Hammasratas» ja «Väike Hammasratas». Need mõlemad on nagu eelmisel aastal valmistanud klubi aktivist, ERKI lõpetanud Jaan Paavle. Ja kuigi auhinna nimetus viitab TPI spetsiifiliale, kujutab ta endast siiski hoopis muud — hilledest ümbritsetud Naise kuju. Autori sõnade järgi väljendab see aegade sidet usuga tuleviku.

Eesti Kinoliidu žürii koosseisus režissöör Leida Laitus, filmikriitikud Tatjana Elmarovitš ja Jaan Ruus määras auhinna «Pääsuke» uute väljendusvahendite rakendamise eest režissöör Peeter Simmile «Ideaalmaastiku» eest.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu Raadio ja Televisiooni Komitee žürii koosseisus Irene Lääs ja Jaan Ruus määras auhinna aktuaalseima teemakäsitluse eest rež. Peep Puksile ja Harri Rehele filmis «Ärge laske mul surra».

Kultuuriministeeriumi žürii

Žürii alustas autastamistseremooniast eripreeimate jagamisest. Kinoliidu «Pääsuke» uute väljendusvahendite eest filmikunsti sai Peeter Simm, «Ideaalmaastiku» autor. Oma esimeses täispikas töös ilmutas ta omapärast loomigumaneeri. Film on noorte huigas poleemikat tekitanud, kuid vaieldavus (kui see pole eesmärk omaette) on ju hea omadus. Ja mitte asjata ei saanud P. Simm veel üht eripreeimat — ELKNU Tallinna Linnakomiteelt parima debüüdi eest.

Eesti Televisiooni preemia aktuaalseima teema eest said Harri Rehe ja Peep Puksi filmi «Ärge laske mul surra» eest, mis kõneleb kirurgidest.

Kultuuriministeerium andis oma auhinna multifilmi «Suur Tõll» kunstnikule Jüri Arrakule. Jüri Arrakut ennast tutvustas film, mille oli teinud amatöör Tõnu Aru, kes sai filmi eest Kinoliidu noorteselektiooni eriauhinna. Seda saavutus jagas T. Aru GITIS-e üliõpilase Lembit Blauhutiga, kes oli festivalil välja pannud oma «Richard Kaljo». T. Aru on ainuke filmiamatöör, kes festivalil auhinnatute hulka jõudis.

Eelmisel festivalil sai teise koha Mark Soosaare «Pühapäevamaalijad», kuid sel aastal rõõmustas režissöör suurepärase lühiteosega «Vilsandi, mu kodu», mis sai publikult kõrgeima hinna ja lühifilmide peauhinna «Väike Hammasratas».

koosseisus ERKI dotsent Leo Gens, Kultuuriministeeriumi Klubiliste Asutuste Rahvakunsti Valitsuse vaneminspektor Heljo Vimmisaare, kujutava kunsti osakonna ekspert Ike Volkov ja teatriosakonna repertuaarikolleegiumi juhataja Ülev Aaloe määras auhinna parima kultuuriteemalise käsitluse eest filmi «Suur Tõll» kunstnikule Jüri Arrakule.

ELKNU Tallinna Linnakomitee žürii koosseisus II sekretär Nikolai Vasjutin, propagandaosakonna juhataja Toomas Saal ja ELKNU Keskkomitee vas-

tutav töötaja Igor Päss määras auhinna parima debüüdi eest pikas filmis P. Simmile «Ideaalmaastiku» eest.

Kinoliidu noorteselektioon määras oma auhinna Lembit Blauhutile filmi «Richard Kaljo» eest ja Tõnu Arule Jüri Arraku tsükli eest.

TPI filmiklubi auhind «Suur Hammasratas» parimale pikale filmile: «Tallinn—80», rež. Andres Sööt ja Valentin Kuik; «Väike Hammasratas» parimale lühifilmile — «Vilsandi, mu kodu», rež. Mark Soosaar.

Kindlasti aitas «Vilsandi, mu kodu» edule kaasa Mozarti muusika, mis sobis valitud looduskaadrite meeleoluga hästi kokku. Vaatajale pakkus film tõelist esteetilist naudingut. Peamine, mis filmis köidab, on aga siiski autori oskus sisse elada «suurest maast» äralõigatud inimeste sisemaailma, nende imepärasesse suhetesse loodusega.

Teine Mark Soosaare festivalifilm «Jõulud Vigalas» sai vaatajate hinnangu põhjal teise koha täispikkade ekraaniteoste seas. Film võeti ka vabariigi kinolinal hästi vastu. Tegelikult oli see kõnealuse festivali parim mängufilm, sest TPI IV filmifestivali peauhinna «Suure Hammasratas» võitis dokumentaalfilm «Tallinn—80», autorid Andres Sööt ja Valentin Kuik, pall 8,19. Film on väändatud olümpiakomitee ametlikul tellimusel, näitamaks olümpiaregatiiks valmistumist ja suurvõistluse läbiviimist Tallinnas. Ometi erines see paljudest sporditeemalistest filmidest, mida enne näinud oleme. Autorid on võtnud ülesandeks näidata mitte niivõrd võistlusi ja ametlikke tseremooniaid, kui võrd neid sündmusi ja episoodide, mis jäävad «kaadri taha», ei satu telekaamerate ette ega reportaaži. Meid nagu viiakse reegati kulliside taha, mis läbi tutvume emotsionaalselt ja põhjalikult tohtu organiseerimismehhanismi tööriistiga, kus iga pisiasja tuleb ette näha. Doku-

mentalisti terav silm ja huumorimeel on aidanud Andres Söödil üksikasjaliselt, samas aga kergelt ja lõbusalt jutustada suurest ning keerulisest olümpiaregati ettevalmistamisest, samuti kogu linna valmistumisest spordipeoks. Film on huviga jälgitav. Kahju ainult, et tellijate arvamus meie suure žürii hinnanguga kokku ei läinud — «Olümpia—80» pole seni filmilaenutusse jõudnud.

Lõpuks paar sõna festivalist üldse. Põhjustatult nimetatakse seda vabariiklikuks. Festivalile ei eelne valikut tegeva komis-

TPI IV FILMIFESTIVALI FILMOGRAAFIA

(Järele lõplik hinnang)

Pikad filmid:

1. «Tallinn—80», A. Sööt, V. Kuik, 8,19.
2. «Jõulud Vigalas», M. Soosaar, 7,13.
3. «Nukitsamees», H. Murdmaa, 7,02.
4. «Ideaalmaastik», P. Simm, 6,63.
5. «Muusikarüütel», M. Põldre, 6,45.
6. «2 päeva V. Kingissepa elust», T. Kask, 5,72.
7. «31. osakonna hukk», P. Urbla, 5,41.

Lühifilmid:

1. «Vilsandi, mu kodu», M. Soosaar, 7,63.
2. «Matsalu linnurii», R. Maran, 7,09.
3. «Heerosed», P. Puks, 6,98.
4. «Suur Tõll», R. Raamat, 6,16.
5. «Ohver», E. Tuganov, 6,15.
6. «Ärge laske mul surra», P. Puks, 6,01.
7. «Richard Kaljo», L. Blauhut, 5,91.
8. «Paljakäsi», M. Ratas, 5,85.

joni tööd, praktiliselt võib eesti iga kineasti (olgu elukutselise või amatööri) mis tahes lint-konkursile sattuda. (Eeldusel, et see vastab festivali eesmärgile — aidata kõrgete humanistlike ideaalidega kaasa filmikunsti edasiarengule.) Iga kineast võib olla kindel, et tema film jõuab heatahtliku, kuid objektiivse auditooriumini. Kontakt vaatajaga on üks tähtsaimaid tingimusi filmiloomingu eduks.

Tundub puudusena, et hindamisüsteem on nii primitiivne: meeldib — ei meeldi. Aga just see tähendabki suurt plusi — oluline on muidugi ka filmilooja kolleegide ja kriitikute analüüs, kuid... kes peale suure žürii võib veel anda kompellekse ja otsustava hinnangu: kas film meeldib ka vaatajale, on see talle huvitav? Siinkohal tasub meenutada nõukogude filmikunsti suurkuju S. Eisensteini, kes märkis, et kineasti peamine eesmärk on pälvida vaataja HUUVI. See märkus ei seganud tal tegemast filme, mis puudutasid ajastu tähtsaimaid sündmusi!

Ees on filmiklubi 15. aastapäev, 16. hooaeg, ees on ka järgmine, V festival. Kõigile filmitegijatele soovitav suur žürii: «UUS FILM TULGU HUUVITAV!»

Filmiklubi aktivist
JURI GORLOV

9. «Parem üks kord näha», S. Skolnikov, 5,79.
10. «Pulmapilt», R. Tammet, 5,64.
11. «Malle Leis Võrumaa IX. Scri-graafia», P. Urbla, 5,63.
12. «Karsumm», A. Ahi, 5,57.
13. «Harjutus! Iseselsvaks eluks», P. Pärn, 5,45.
14. «Väike Viibulane», H. Pars, 5,44.
15. «Episood», P. Puks, 5,42.
16. «Jüri Arraku tsükkel», T. Aru, 5,32.
17. «Jaapani mere ääres», T. Tahvel, 5,21.
18. «Minu tütar päikese ja vihmaga», I. Jermšin, 5,04.
19. «Meri ukse all», T. Kuzmin, 5,02.
20. «Suveunelmad», J. Eimets, 4,94.
21. «Niike kutse», R. Tammit, 4,87.
22. «Elamise lugu», P. Tooming, 4,83.
23. «Kalkar», R. Heidmets, 4,79.
24. «Ema puu», S. Melesko, 4,72.
25. «Jätkates fortet», H. Druil, 4,70.
26. «Teekond rooslaeda ehk osa tööde Simo Nõmmest», P. Tooming, 4,68.
27. «Saunajuttu», J. Varus, 4,67.
28. «Sinu nimi», O. Neuland, 3,90.
29. «Kiri», I. Glazistov, 3,87.

KUIDAS VÕIMLEMISES ARVESTUST SAADA

Kerge värin kehas, sammutin ebakindlalt spordihoone poole. Spordi vastu pole mul tegelikult midagi olnud. Ainult et täna tuli mul sellega tegeleda isiklikult, mis oli aga tunduvalt väsitavam teleri spordisaate ees istumise või võistlusele kaasaelamisest.

Omalt algatusel poleks ma võimlemistundi kippunud, aga täna on eriolukord. Tõukejõuks osutus hirm jääda arvestuseta, mis omakorda tekitab küsimuse, kas olla või mitte — ma mõtlen: üliõpilane.

Nüüsti astusin südant kõvaks tehes vastu oma saatusele. Siisimas olin otsustanud, et teen kõik, mida suudan. Ega tsentrine kehakaal ole õigele mehe-

le mingiks takistuseks. Panin dressid selga, tennised jalga ja pöörutasin taaruvälj jooksusammul saali. Kõik oli normis, kui mitte arvestada, et õppejõud mind nähes kahvatas ja kogelega hakkas. Nii palju sain siiski aru, et tuleb rivistuda ja raporteerida.

Kui õppejõud oli kõneväime tagasi saanud, kostis tema suust mingit segast pominat, umbes: näe, kadunud lapsed ka välja ilmuvad või midagi sellesarnast. Peamine oli aga see, et suundusime sooritama arvestust võimlemisriistadel.

Kui riistadel siis riistadel, ega see nii hull ei olegi. Kõigel ronimine on palju hirmsam. Keskkooli võimlemistunnis

sadas kohe pärast seda, kui olin ronimist alustanud, kõis koos kinnituspõldiga kaela. Teised saamatud tänasid mind: tore poiss oled, et kõik maha kiskusid, muidu oleksime ka ronima pidanud. Igatahes selleks ajaks, kui hakkasin keskkooli lõpetama, polnud veel keegi uut köit lakke pannud. Ilmselt ei leidunud julget, kes lae alla roniks, või ei tahetud enam õpilaste eluga riskida. Endiselt õpetajalt kuulsin, et kõis on jälle laes, aga turskemaid selle hoitakse kõiest igaks juhuks ohutus kauguses.

Nüüd seisid ees hüpped üle hobuse. Alklassides sai sellega tegeldud, kuid nüüsti nägin kordumatut tehnikat rühma-

kaaslasti jälgides. Kui järg minuni jõudis, tegin kerge sõrgi hoojooksuks, toetasin käed hobusele ja hüppasin. Pealtnägijad rääkisid, et olin kõige hobuse teise kohta lükanud, ise kõhuli üle lenanud, pea ees vastu matti prantsatunud ja vaikselt lamama jäänud. Spordihooone komandant kihutas nagu valgust kohale, tulekustuti kaenas. Vaene mees rahustati lõpuks maha.

Toibunud, läksin staadionile sprindidistantsi läbima. Jooksin kuidas jalad võtsid, aga ikkagi oli tunne, et jooksen teises suunas võrreldes naaberstadadel eemalduvate võistlejatega. Finišis oli õppejõud näost tulipunane ja ütles, et täna saaks on kõik. Veel teatas ta, et selle aine tundidest pole minu osavõtt enam vajalik, kuna arvestus on välja pandud kuni kooli lõpetamiseni.

DIPLOMAND

VÕISTLUSTÖÖDE KONKURSS NLKP AJALOOS

Aigus 1. lk.

Krista Maurus (TR-21). «Eestimaa töölisklassi leninliku avangardi kujunemine». Juhendaja prof. P. Larin.

3. preemia 10 rubla: Malle Kingissepp (KA-21). «EKP tegevus sotsialistliku õigussõimistise korraldamisel». Juhendaja prof. P. Larin.

Natalla Andrusina (TR-47). «V. I. Lenin ja NLKP ülemineku perioodi vastuoludest ja nende ületamise teedest». Juhendaja dots. J. Madis.

Urmas Tunnel (TP-41). «Eestimaa ametiühingute võitlus töörahva võimude eest». Juhendaja dots. A. Sunila.

Raivo Plumer (MP-21). «VSDTP Eestimaa organisatsioonid 1905—1907. aasta kodanlik-demokraatlikus revolutsioonis». Juhendaja prof. P. Larin.

Reet Mõldre (TM-41). «EKP võitlus nõukogude võimu eest». Juhendaja dots. A. Sunila. Rektori käskkirjas märgiti ära 32 tööd.

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

XXXII SPARTAKIAADI TULEMUSED

Sügisel avati mürdmaajooksuga TPI XXXII spartakiaad. Kuus teaduskonda selgitasid õppeaasta jooksul parimad 15 spordialal. Kergejõustikuvõistlusega sai selgeks spartakiaadi võitja, majandusteaduskond (kehakultuurikollektiivi esimees A. Randma, kuraator assistent M. Ani). Hästi esines energiaetteaduskond (k/k esi-

mees V. Vaabel, kuraator assistent T. Miil), kes veel paar ala enne spartakiaadi lõppu oli esikohal, kuid tagasihoidlik esinemine orienteerumises ei lubanud teisest kohast kõrgemale.

Kahjuks pidid aastaid tugevamate hulgas olnud automaatikud sellel spartakiaadil leppima viimase kohaga. Loodame, et stüdiid on kasvuraskused. Automaatikutel vahetusid nii kehakultuurikollektiivi esimees kui kuraator.

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

Spartakiaadi lõpptulemused. I Majandus — 100 punkti; II Energieetika — 90; III ehitus — 86,5; IV keemia — 80; V mehaanika — 78,5; VI automaatika — 60.

Meeste arvestuses saavutasid nii chitajad kui mehaanikud võrdseid 57 punkti. Suurem esikohtade arv andis esikoha ehitajatele. Kolmandad olid 50 punktiga energieetikaeaduskonna mehed.

Naistest võitis majandus 61

punktiga. Järgnesid keemia 51 ja energieetika 39 punktiga.

Kahjuks oli ka loobumisi. Mehaanikutel on tõesti raskusi korvpallinaiskonna komplekteerimisega. Aga millega õigustada näiteks jalgpalliturniirist? Kuraatorid peaksid julgemini rakendama aktiivi, sest võistkondade komplekteerimine ja võistlustele toomine on aktiivi kasvatamise heaks vormiks.

ALEKSANDER TŠESNOKOV

KIRI TP TOIMETUSELE

Palun aidake mind minu suures õnnetuses. Tahaksin väga lahti saada tudengitele müüdatud vahetuslaagri tuusikutest: augusti teises pooles võib sõita Trakaisse (8 tuusikut), hind 6.30. Avaldused turva a/j komiteesse 4-105 27. maiks.

A/j komitee välissuhete komisjoni esimees
TIINA KABEL

«TALLINNA POLÜTEHNİK»
«ТАЛЛИННСКАЯ ПОЛИТЕХНИКА»

Tõukikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk t. 40/42. Organ partkoma, rektorata, komiteta ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института «Таллинский политехник». Типография «Южкөлду», Пикк, 40/42. Toimetuse aadress: 200026 Tallinn, Ehitajate tee 5, TPI 3. hoone, tuba 204, tel. 537-261. Адрес редакци: 200026 Таллинн, Эhitajate tee, 5, ТПИ 3 корпус, комната 204, тел. 537-261.

Tell. nr. 1512
MB-04782
Hind 2 kop.

Vastutav toimetaja
G. HAZAK